Алімпіяда па вучэбных прадметах “Беларускайя мова” і “Беларуская літаратура (літаратурнае чытанне)” у 2019/2020 навуч. годзе (3клас)

Код удзельніка_____

1. Падкрэсліце з дадзеных слоў тыя, якія маюць пяць гукаў.

Дзень, хадзіў, бацька, дожджык, джала, дзядзька.

2. **Пастаўце націск у словах.**

Алфавіт, вусы, спіна, аркуш, маленькі, жыхар, выпадак, крапіва.

3. **Адгадайце загадкі. Запішыце адгадкі.**

Яна — мана, ды ў ёй намёк,
Добрым малайцам урок.
А “З” на “С” мяняй і тут –
Ужо вайсковы атрыбут.

____

Яна да мора цягнецца заўжды,
Бяжыць, віляючы, управа, улева…
Ледзь перастаў склады — і вось тады
Адразу стане часткай дрэва.

____

4.**Аб’яднайце рыскай блізкія па значэнні фразеалагізмы (устойлівыя выразы).**

Як рыбе парасон.	Лічыць варон.
Лавіць мух.	Пасля дожджыку ў чацвер.
Калі рак на гары свісне.	Як леташні снег.

5. **Да дадзеных слоў падбярыце антонімы з той жа колькасцю літар.**

Сябар - _____________; здароўе -_________________; праўда - _______________ .

6. **Перакладзіце словы на беларускую мову.**

Судья - _______________, семена - _________________, вилка- ___________, ужин- __________, медаль- ____________, шиповник - ______________,перья - __________, миллион - ______________, оттепель - ___________,обои - __________.

З дзвюма словамі складзіце сказы.

___

___

___

7. **Знайдзіце памылкі ў тэксце і выпраўце іх.**

На беразе лесного маленькага возера наладілі канцерт жабы. Цярушыў на іхнія галовкі цёплы дошджык. Святіла праз яго сонца. Весела было жапкам. Вось яны і спявалі.

І тут выплыла з возера вялікая балотная чарапаха. Пачула яна весёлыя спевы і вылезла на берах канцерт паслухаць. Вельмі добра спявалі жапкі!

8. З верша зніклі словы. Аднавіце верш.

Новы фотаапарат

Мне купіў старэйшы брат
Новы ____________.
Падрасту – здымаць пачну
Лета, восень і ________ .
Зрабім мы нямала з Дзімкам
Каляровых _______________ .
І з альбома поры года
Будуць нас вітаць ____________ .

9. **Са слоў складзіце прыказкі. Намалюйце сюжэт адной прыказкі (як вы яе разумееце).**

Ведае, сваё, птушка, кожная, гняздо.

____

Дзе, праца, густа, там шчырая, а, там, дзе, пуста, лянота.

____

10.Прачытайце тэкст, замяняючы малюнкі словамі (падпішыце). Выканайце заданні.

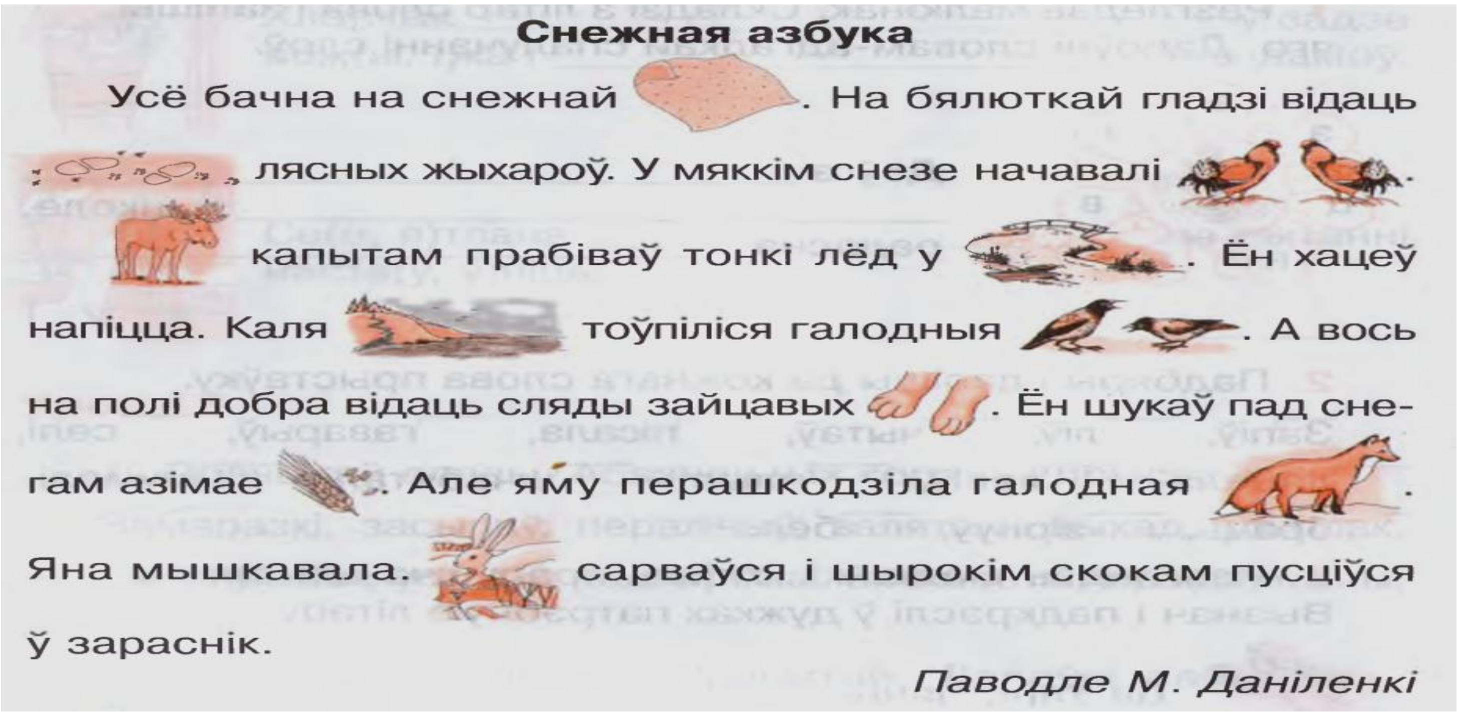

Снежная азбука

Усё бачна на снежнай . На бялюткай гладзі відаць лясных жыхароў. У мяккім снезе начавалі . капытам прабіваў тонкі лёд у . Ён хацеў напіцца. Каля тоўпіліся галодныя . А вось на полі добра відаць сляды зайцавых . Ён шукаў пад снегам азімае . Але яму перашкодзіла галодная . Яна мышкавала. сарваўся і шырокім скокам пусціўся ў зараснік.

Паводле М. Даніленкі

Што даведаліся пра птушак?____
____

Што рабіў лось? ____

Што значыць "мышкавала"?____

На што звяртае ўвагу аўтар?____
____

11. Разгадай лесвіцу – крыжаванку.

1К									
2К									
3К									
4К									
5К									
6К									

1.Якое слова прапушчана ў радках з верша Н. Гілевіча?
А на лысіну надзелі
_____ замест капелюша.
2.Што схаваў мароз "пад снегавым сумётам" у вершы М. Маляўкі?
3.Беларускі пісьменнік, які ў дзяцінстве жыў з бацькам у леснічоўцы.
4.Як зваў бацьку недалікатны сын у беларускай народнай казцы?
5.Бог вішань у творы В.Хомчанкі "Елка з белымі кветкамі".
6.Аўтар казкі "Жабкі і чарапаха".

Адказы, балы

№	Адказ	Бал м-58
1.	Дзень, хадзіў, бацька, дождждык, джала, дзядзька.	**3б.** (1б. за слова)
2.	Алфав**і**т, в**у**сы, сп**і**на, **а**ркуш, мал**е**нькі, жых**а**р, в**ы**падак, крапів**а**	**4б.** (0,5 б. за слова)
3.	**Каска, кара.**	**2б.** (1б. за слова)
4.	Як рыбе парасон. Як леташні снег. Лавіць мух. Лічыць варон. Калі рак на гары свісне. Пасля дождждыку ў чацвер.	**3б**. (1 б. за пару)
5.	Сябар – вораг, здароўе- хвароба, праўда-хлусня.	**3б.** (1б. за слова)
6.	**Суддзя, насенне,відэлец,вячэра, медаль, шыпшына, пер’е, мільён, адліга, шпалеры.**	**14б.** (1 б. за слова:0,5 – пераклад, 0,5 – арфаграфія і 2б. за сказ: 1б. – будова, 1б. - арфаграфія)
7.	На беразе л**я**снога маленькага возера налад**дз**ілі канцэрт жабы. Ц**е**рушыў на іхнія гало**ў**кі цёплы до**ждж**ык. Свя**ц**іла праз яго сонца. Весела было жа**б**кам. Вось яны і спявалі. І тут выплыла з возера вялікая балотная чарапаха. Пачула яна в**я**сёлыя спевы і вылезла на бера**г** канцэрт паслухаць. Вельмі добра спявалі жа**б**кі!	**6б.** (0,5 за літару)
8.	Новы фотаапарат Мне купіў старэйшы брат Новы **фотаапарат**. Падрасту – здымаць пачну Лета, восень і **вясну** . Зрабім мы нямала з Дзімкам Каляровых **фотаздымкаў** . І з альбома поры года Будуць нас вітаць **заўсёды** .	**4б.** (1б. за слова)
9.	**Кожная птушка сваё гняздо ведае. Дзе шчырая праца, там густа, а дзе лянота, там пуста.**	**3б.** (1б за прыказку, 1 за малюнак).
10.	На снежнай коўдры, цецерукі, сляды, у ручайку, Каля дарогі, вароны, зайцавых лап, жыта, ліса, заяц.	**10б.** (5,5 за подпіс малюнкаў:0,5 за малюнак;4,5б. за адказы:1+1+1+1,5б.)
11.	1**Кош**	**6б.** (1б. за слова)
	2**Ключы**	
	3**Колас**	
	4**Кузьма**	
	5**Кёрніс**	
	6**Караткевіч**	